

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Wiceprezes

KZN.410.1.1.2026

Tekst jednolity*

**Pan
Dariusz Klimczak
Ministerstwo Infrastruktury
ul. T. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa**

Wystąpienie pokontrolne

P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 22 – Gospodarka wodna

*Wystąpienie pokontrolne zmienione zgodnie z treścią Uchwały Nr 47/26 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 3 czerwca 2026 r., z uwzględnieniem sprostowania oczywistych omyłek pisarskich z dnia 14 maja 2026 r.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Ministerstwo Infrastruktury¹, ul. T. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Dariusz Klimczak – Minister Infrastruktury² od 13 grudnia 2023 r.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres objęty kontrolą obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Departament Zasobów Naturalnych

Kontrolerzy

1. Justyna Cymerys-Cesarz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZN/40/2026 z dnia 9 stycznia 2026 r.
2. Władysława Siekierska-Szarejko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZN/41/2026 z dnia 9 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-4, 10-12)

¹ Dalej: „Ministerstwo” lub „MI”.

² Dalej: „Minister”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm.; dalej: „ustawa o NIK”.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej części 22 – Gospodarka wodna oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- analizy zmian w limicie wydatków dokonywanych w trakcie roku budżetowego, w tym zmian wynikających z podziału rezerw budżetowych;
- kontrola prawidłowości przeniesień planowanych wydatków dokonywanych w części 22 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości wprowadzonych zmian w planie finansowym dysponenta w wyniku zwiększeń dokonanych środkami z rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 22 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków bieżących i inwestycyjnych dysponenta III stopnia,
- szczegółowa analiza wydatków ponoszonych na szkolenia,
- szczegółowa analiza wydatków poniesionych na wypłaty kar i odszkodowań,

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm., dalej: „u.f.p”.

- szczegółowe badanie wydatków poniesionych na wypłaty ekwiwalentów za urlop wypoczynkowy,
- analiza wybranej próby przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- przegląd analityczny ksiąg rachunkowych prowadzonych dla jednostki kontrolowanej,
- szczegółowa kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 22,

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

Minister zapewnił wykonanie budżetu państwa w 2025 w części 22 Gospodarka wodna w zakresie wydatków zgodnie z planem finansowym po zmianach. Zrealizowane w 2025 r. wydatki wyniosły 2 780 695,4 tys. zł, co stanowiło 97,3% planu po zmianach. W 2025 r. 97,8% (2 697 549 tys. zł) wydatków w tej części stanowiły dotacje dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie⁶ i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego⁷. Nie mniej jednak jako działanie nierzetelne i niecelowe NIK ocenia akceptowanie w MI kolejnych wniosków PGW WP o wypłatę transz dotacji podmiotowej bez uwzględnienia sukcesywnego wzrostu wysokości wolnych środków w 2025 r., którymi dysponowała jednostka dotowana. W sytuacji istniejącej nierównowagi budżetowej dofinansowanie działalności bieżącej PGW WP wyłącznie w niezbędnym zakresie było istotne z punktu widzenia ochrony interesu budżetu państwa. W przypadku pozostałych sześciu dotacji objętych badaniem szczegółowym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nie realizowano wydatków z budżetu środków europejskich zgodnie z planem po zmianach.

Badanie próby wydatków⁸ MI (dysponenta III stopnia) w wysokości 59 462,3 tys. zł, tj. 71,5% wydatków ogółem (83 147,5 tys. zł) wykazało, że zostały one dokonane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. W badanej próbie nie stwierdzono niegospodarnego i niecelowego wydatkowania środków.

Szczegółowe badanie wykorzystania środków z rezerw celowych budżetu państwa zwiększających limit wydatków w części 22 nie wykazało nieprawidłowości.

W zakresie wydatków Ministerstwa (dysponenta III stopnia) na szkolenia nie stwierdzono wydatków niecelowych. Wszystkie szkolenia zrealizowane przez MI w 2025 r. w części 22 mieściły się w zakresie określonym w planie szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji pracowników MI. Realizowane szkolenia dotyczyły celów statutowych jednostki.

Minister w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP nie zapewnił skutecznej i efektywnej realizacji zadań związanych z terminowym wydawaniem przez PGW WP pozwoleń wodnoprawnych na mocy specustaw⁹. Tym samym nie dochowano standardów kontroli zarządczej określonych w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. C „Mechanizmy kontroli” w pkt. 11 „Nadzór” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁰.

W MI nie zidentyfikowano i nie ujęto w „Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 rok” ryzyka w odniesieniu do sprawowania nadzoru nad PGW WP, w tym realizacji celów i zadań wykonywanych przez tę jednostkę. Minister miał wiedzę o materializacji ryzyka i wystąpieniu jego skutków, a mimo to nie uwzględnił ryzyka w „Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 rok”. Tym samym nie

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „PGW WP”.

⁷ Dalej: „IMGW-PIB”.

⁸ Doboru próby do badania dokonano z zastosowaniem metody MUS – zbadano sześć pozycji wydatków.

⁹ Ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199); 2 Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze zm.; ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1222); ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 285).

¹⁰ Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 r. Nr 15, poz. 84.

dochował standardu kontroli zarządczej określonego w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. B „Cele i zarządzanie ryzykiem” w pkt. 7 „Identyfikacja ryzyka”.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne łączne sprawozdania budżetowe za 2025 r. oraz sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) w części 22, a także sprawozdania jednostkowe dysponenta III stopnia sporządzone w Ministerstwie.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez Ministra (dysponenta części 22) na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i MI – urzędu obsługującego Ministra). Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdanie w zakresie operacji finansowych w części 22, sporządzone w MI, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz zostały sporządzone w terminach określonych rozporządzeniami ministra właściwego do spraw finansów¹¹.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzenie ksiąg rachunkowych dla części 22. Nieprawidłowe ujęcie trzech (z 77 objętych badaniem) operacji gospodarczych na kwotę 2 tys. zł w księgach rachunkowych 2026 r. zamiast 2025 r. za względu na skalę i wagę nieprawidłowości nie miało wpływu na ostateczną ocenę ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹² kontrolowanej

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

1.1.1. Wydatki budżetu państwa – dysponent części budżetowej

Opis stanu faktycznego

Według ustawy budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r.¹³, limit wydatków w części 22 wyniósł 1 762 140 tys. zł. W ciągu roku limit ten został zwiększony per saldo o 1 095 559,4 tys. zł (tj. o 62,2%) do wysokości 2 857 699,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 961-968)

Zmiany wynikały:

- a) ze zwiększenia limitu wydatków środkami z pięciu pozycji rezerw celowych łącznie (per saldo) o 1 152 811,8 tys. zł, z tego:
 - poz. 4 – „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym [...] na realizację »Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły«” oraz „Projektu budowania odporności na zmiany klimatu w gospodarce wodnej” – 1 034 766 tys. zł;
 - poz. 8 – „Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów

¹¹ Do 23 lipca 2025 r. funkcję pełnił Minister Finansów, od 24 lipca 2024 r. Minister Finansów i Gospodarki, dalej: „MF”.

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

¹³ Dz. U. poz. 63, dalej: „ustawa budżetowa na rok 2025”.

i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej” – 52 518,6 tys. zł;

- poz. 20 – „Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące” – 1,5 tys. zł;
 - poz. 44 – „Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych” – 65 230 tys. zł;
 - poz. 62 – „Rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku, w tym 94 260 tys. zł na rekompensaty pieniężne dla żołnierzy oraz funkcjonariuszy za pełnienie służby w czasie przekraczającym ustawowo przypisany wymiar czasu służby” – 295,7 tys. zł.
- b) ze zmniejszenia limitu wydatków w części 22 łącznie (per saldo) o 57 252,4¹⁴ tys. zł, w związku z przeniesieniem środków na planowane wydatki budżetowe między częściami budżetu państwa tego samego dysponenta na podstawie decyzji MF. Z czego:
- zmniejszenie limitu wydatków o 57 278,4 tys. zł wynikało m.in. z niższego zapotrzebowania środków na projekty realizowane przez PGW PW w ramach programów Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027¹⁵, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027;
 - zwiększenie limitu wydatków środkami ujętymi w planie finansowym MI w ramach rozdziału 75421 – Zarządzanie kryzysowe o kwotę 26 tys. zł pochodzącą ze zmniejszenia limitu wydatków budżetu państwa w ramach części 21 – Gospodarka morska i 39 – Transport, w związku z zatwierdzeniem harmonogramu wizyt studyjnych w obiektach infrastruktury krytycznej w systemie transportowym i systemie zaopatrzenia w wodę w 2025 r.

(akta kontroli str. 969-999)

Zrealizowane w 2025 r. wydatki ogółem wyniosły 2 780 695,4 tys. zł, co stanowiło 97,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 399 601,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 1007-1010)

Poniesione wydatki według grup ekonomicznych zostały przeznaczone na:

- dotacje na wydatki bieżące w wysokości 1 578 863,5 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (w tym: dotacja podmiotowa dla PGW WP – 793 625,3 tys. zł, dwie dotacje podmiotowe dla IMGW-PIB na finansowanie działalności bieżącej państwowej służby hydrologiczno- - meteorologicznej¹⁶ i państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących¹⁷ – 124 100,5 tys. zł, dotacje celowe dla PGW WP – 618 605,2 tys. zł, dotacje celowe dla IMGW-PIB – 38 758,4 tys. zł, na wydatki na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich – 3774,1 tys. zł);
- wydatki bieżące jednostek budżetowych w wysokości 83 082,1 tys. zł (tj. 84,9% planu po zmianach),

¹⁵ Zgodnie z uzasadnieniami decyzji MF w sprawie zmian w budżecie państwa na 2025 r. i uzasadnieniami wniosków Ministra o wydanie ww. decyzji zmniejszenia wynikały m.in. niższego na obecnym etapie zapotrzebowania na środki w ramach projektu programów na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 pn. „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Rzymówka na rzece Kaczawa”; „Rewitalizacja zbiornika wodnego Sulejów – etap I”, „Przywrócenie drożności morfologicznej rzeki Białki Lelowskiej”, „Budowa przepławki na zb. Sulejowskim oraz na jazie Brzustówka”.

¹⁶ Dalej: „PSHM”.

¹⁷ Dalej: „PSBBP”.

Dyrektor Departamentu Budżetu¹⁸ wyjaśnił m.in., że niepełne wykonanie wydatków bieżących wynikało głównie z: oszczędności pochodnych od wynagrodzeń w związku z absencją chorobową pracowników oraz przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne; opóźnień w obsadzeniu części etatów w ramach środków pozyskanych z rezerw celowych oraz niższych niż szacowano wynagrodzeń w ramach tych środków; oszczędności w związku z pokryciem części składki do Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych EUMETSAT ze środków pozostających na tzw. Funduszu Roboczym w tej organizacji; niższych niż planowano kosztów energii – co było konsekwencją wynegocjowanej przez Centrum Obsługi Administracji Rządowej¹⁹ korzystnej dla MI stawki za energię; przedłużającego się procesu uzgodnień w zakresie umowy ramowej, której celem było ustalenie warunków dotyczących jednostkowych zamówień na roboty w ramach bieżących konserwacji w siedzibie MI; mniejszego wykonania krajowych i zagranicznych podróży służbowych; oszczędności uzyskanych w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych na realizację zadań oraz niższych niż planowano kosztów organizacji szkoleń obronnych. Niewykorzystane środki zostały zablokowane w kwocie 13 427,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 1011, 2357-2366)

- świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 64,4 tys. zł (tj. 62,3% planu po zmianach);
Dyrektor DBI wyjaśnił, że niepełne wykonanie wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych wynikało głównie z mniejszego zapotrzebowania pracowników na wydatki związane z refundacją na zakup okularów, które były realizowane zgodnie ze złożonymi wnioskami oraz z mniejszych ekwiwalentów za pranie odzieży. Niewykorzystane środki zostały zablokowane w kwocie 13 tys. zł.

(akta kontroli str. 2357-2366)

- wydatki majątkowe (stanowiące dotacje na inwestycje) w wysokości 1 118 685,4 tys. zł (w tym 51 982,6 tys. zł na współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich), tj. 95,4% planu po zmianach;

Dyrektor DBI wyjaśnił m.in., że na wykonanie wydatków majątkowych złożyły się:

- a) wydatki dla których plan po zmianach wyniósł 1 105 699,6 tys. zł. Wykonanie wydatków ukształtowało się na poziomie 1 066 702,8 tys. zł, tj. 96,5%. Niepełne wykonanie wydatków w powyższym zakresie dotyczyło przede wszystkim:

- Dotacji celowej na zadania inwestycyjne realizowane przez PGW PW.

W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na rok 2025, plan inwestycji realizowanych przez PGW PW był na poziomie 250 000 tys. zł. Po zmianach dokonanych na podstawie aneksów do umów w 2025 r. plan wyniósł 225 446,9 tys. zł, natomiast wykonanie 206 748,3 tys. zł, czyli 91,7% planu po zmianach.

Niewydatkowanie środków ujętych w planie finansowym MI przeznaczonych na realizację zadań inwestycyjnych przez PGW WP wynikało m.in. z przedłużających się procedur przetargowych, konieczności unieważnienia części postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z powodu braku złożonych ofert oraz ofert znacznie przekraczających zaplanowane środki, wycofania się Wykonawcy z podpisania umowy na realizację zadania, przedłużających się procedur uzyskania decyzji administracyjnych, oszczędności uzyskanych m.in. wskutek rozstrzygnięć postępowań przetargowych, niewywiązywania się Wykonawcy z umowy, ostatecznego rozliczenia wykonanych robót. W dniu 10 grudnia 2025 r.

¹⁸ Dalej: „DBI”.

¹⁹ Dalej: „COAR”.

decyzją Ministra zostały zablokowane środki w wysokości 5190 tys. zł, które dotyczyły przede wszystkim odbudowy lub regulacji koryt cieków oraz zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

- Programu Wieloletniego „Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce”, realizowanego przez PGW WP.

W 2025 roku, według ustawy budżetowej na 2025 r., plan wydatków na realizację programu wyniósł 88 000 tys. zł a wykonanie - 74 906,3 tys. zł (wg stanu na 31 grudnia 2025 r.), czyli 85,1% planu.

Niewydatkowanie środków na realizację ww. programu przez PGW WP w 2025 r. wynikało m.in. z rzeczywistego zakresu prac zrealizowanych przez Wykonawcę oraz ponownego oszacowania kwoty niezbędnej na regulację spraw własnościowych. Ponadto w związku z wypłaceniem Wykonawcy zaliczki w wysokości 10 000 tys. zł ze środków własnych część robót budowlanych sfinansowano ze środków innych niż dotacja z budżetu państwa. Decyzją Ministra 19 grudnia 2025 r. zostały zablokowane środki w wysokości 13 000 tys. zł.

- Zadań wynikających z ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw²⁰, przeznaczonych na wykup nieruchomości oraz pokrycie kosztów obsługi wykupów nieruchomości zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku powodzi z września 2024 r. W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na 2025 rok, nie zaplanowano wydatków w części 22 na realizację przez PGW WP inwestycji w ramach zadań wynikających z ww. ustawy. Po zmianach dokonanych na podstawie decyzji MF uruchamiających środki z poz. 4 rezerw celowych plan wyniósł 80 000 tys. zł, natomiast wykonanie 77 444,7 tys. zł, czyli 96,8% planu po zmianach. Niewydatkowanie środków ujętych w planie finansowym dysponenta części 22, przeznaczonych na dotację celową, na realizację przez PGW WP ww. zadań, wynikało z faktu, że wnioski o wykup składane przez podmioty zainteresowane miały być rozpatrywane zgodnie z kolejnością wpływu kompletnych wniosków spełniających wymagania ustawowe. Zgodnie z art. 20 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, złożenie oferty wykupu nie mogło nastąpić po wyczerpaniu limitu środków finansowych przeznaczonych na wykup nieruchomości, o którym mowa w art. 36 tej ustawy. Wykup nie mógł zostać zrealizowany, ponieważ kwota kolejnego - według listy - wniosku przekraczała dostępne środki.
- Zadań wynikających z ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, polegających na nabyciu w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie.

W 2025 r., wg ustawy budżetowej na 2025 r., nie zaplanowano wydatków w części 22 na realizację przez PGW WP inwestycji w ramach zadań wynikających z ww. ustawy. Po zmianie dokonanej na podstawie decyzji MF, uruchamiającej środki z poz. 4 rezerw celowych, plan wyniósł 30 000 tys. zł, natomiast wykonanie 29 603,6 tys. zł, czyli 98,7% planu po zmianach. Niewydatkowanie środków ujętych w planie finansowym dysponenta części 22, przeznaczonych na realizację przez

²⁰ Dz.U. z 2025 poz. 680 (tzw. specustawa 3.0).

PGW WP ww. zadań, wynikało z faktu, iż art. 37 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw określa maksymalny limit na rok 2025 w wysokości 30 000 tys. zł na wykupy nieruchomości, o których mowa w art. 258a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne²¹. Realizacja dalszych wykupów, zgodnie z ustawową kolejnością rozpatrywania wniosków, doprowadziłaby do przekroczenia limitu, ponieważ pozostałe środki nie pokrywały w całości wartości kolejnej nieruchomości ustalonej na podstawie operatu szacunkowego.

- Zadania pn.: „Udrożnienia rzeki Bóbr w miejscowościach Szprotawa i Żagań wraz z naprawą jazu oraz infrastruktury towarzyszącej na kanale Młynówka” – realizowanego przez PGW WP.

W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na 2025 r., nie planowano wydatków w części 22 na realizację przez PGW WP inwestycji w ramach zadania „Udrożnienie rzeki Bóbr w miejscowościach Szprotawa i Żagań wraz z naprawą jazu oraz infrastruktury towarzyszącej na kanale Młynówka”. Po zmianie dokonanej na podstawie decyzji MF uruchamiającej środki z rezerwy celowej, według stanu na 31 grudnia 2025 r., plan wyniósł 300 tys. zł, natomiast wykonanie 238 tys. zł, czyli 79,3% planu po zmianach. Niewydatkowanie środków wynikało z oszczędności powstałych po przeprowadzonych przetargach w związku z wyborem najkorzystniejszej oferty, której wartość była niższa od planowanej.

- Zadania pn.: „Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” – realizowanego przez PGW WP.

W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na 2025 rok, nie planowano wydatków dysponenta części 22 na realizację przez PGW WP inwestycji w ramach „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” oraz „Projektu budowania odporności na zmiany klimatu w gospodarce wodnej”. Po zmianach planu, dokonanych na podstawie otrzymanych decyzji MF, uruchamiających środki z poz. 4 rezerw celowych, plan na realizację projektu wyniósł 661 675,9 tys. zł. Natomiast wykonanie wyniosło 661 218,1 tys. zł, czyli 99,9% planu po zmianach. Niepełne wydatkowanie środków wynikało z różnic kursowych.

- Zadania pn.: „Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” – realizowanego przez IMGW- PIB.

W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na 2025 rok, nie planowano wydatków dysponenta części 22 na realizację przez IMGW-PIB inwestycji w ramach „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” (wydatki planowane przez MSWiA w poz. 4 rezerw celowych).

Po zmianach planu dokonanych w roku 2025, na podstawie decyzji MF, uruchamiającej środki z rezerw celowych, plan w ramach wydatków majątkowych wyniósł 4179 tys. zł, natomiast wykonanie 4167,4 tys. zł, czyli 99,7% planu po zmianach. Niepełne wydatkowanie środków wynikało z różnic kursowych.

- Dotacji celowych na zadania inwestycyjne realizowane przez IMGW-PIB na realizację zadań realizowanych w ramach PSHM i PSBBP. Po zmianach dokonanych na podstawie decyzji MF, uruchamiających środki z poz. 44 rezerw celowych, plan wyniósł łącznie 15 847,8 tys. zł, natomiast wykonanie 12 376,4 tys. zł. Niepełne wydatkowanie środków wynikało m.in. z przedłużających się procedur przetargowych, unieważnienia postępowań przetargowych oraz braku ofert przetargowych, opóźnień w dostawie/realizacji robót, a także oszczędności

²¹ Dz. U. z 2025 poz. 960, ze zm., dalej: „upw”.

uzyskanych m.in. wskutek rozstrzygnięć postępowań przetargowych. Decyzjami Ministra zostały zablokowane środki w łącznej wysokości 3390,5 tys. zł.

- Zakupu samochodu służbowego przez MI.

W 2025 roku, zgodnie z ustawą budżetową na rok 2025, limit wydatków na realizację zadania „Zakup samochodu służbowego” wyniósł 250 tys. zł. Po przeprowadzeniu rozeznania rynku stwierdzono, że kwota zaplanowana na zakup tego typu pojazdu jest niewystarczająca. W związku z tym, podjęto decyzję o rezygnacji z zakupu samochodu w roku 2025. Wszystkie środki zaplanowane na ten zakup zostały zablokowane decyzją Ministra z 8 grudnia 2025 r.

- b) wydatki w ramach projektów realizowanych z udziałem środków UE (paragrafy z ostatnią cyfrą 8 i 9), dla których plan po zmianach wyniósł 66 743 tys. zł, a wykonanie 51 982,6 tys. zł., tj. 77,9%.

Niepełne wykonanie wydatków w powyższym zakresie dotyczyło przede wszystkim projektów planowanych do realizacji przez PGW WP w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021–2027²² i wynikało głównie z dłuższego niż zakładano dokonywania wyboru wykonawców, opóźnień w realizacji oraz odbiorze prac, a także z podpisania części umów o dofinansowanie dopiero pod koniec roku budżetowego, co ograniczyło możliwość poniesienia wydatków w 2025 r.

(akta kontroli str. 2357-2366)

Środki z rezerw celowych w wysokości per saldo 1 152 811,8 tys. zł zostały wykorzystane 98,6% (1 136 673,5 tys. zł).

W 2025 r. z poz. 4 „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych” uruchomiono środki w wysokości 1 034 766 tys. zł, tj. o 41,7% więcej niż w roku 2024 (730 154 tys. zł) w związku z usuwaniem skutków powodzi.

(akta kontroli str. 1000-1006a)

Szczegółowym badaniem objęto pięć wniosków Ministra o uruchomienie środków z rezerw celowych łącznie na 128 922,2 tys. zł (co stanowiło 11,3% środków wykorzystanych z rezerw ogółem), w wyniku których MF wydał:

- cztery decyzje o uruchomienie środków z poz. 4 rezerw celowych na kwotę 80 000 tys. zł;
- jedną decyzję o uruchomienie środków z poz. 44 rezerw celowych na kwotę 48 922,2 tys. zł.

Środki z poz. 4 rezerw celowych, uzyskane na podstawie ww. decyzji MF, zostały w formie dotacji przekazane do PGW WP na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, tj. na wykup nieruchomości zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku powodzi z września 2024 r., i zostały przyznane:

- 22 lipca 2025 r. w wysokości 1587,8 tys. zł²³ – wykorzystano je w 56,1% (890,5 tys. zł),
- 22 lipca 2025 r. w wysokości 19 500,7 tys. zł²⁴ – wykorzystano je w 100%,
- 29 sierpnia 2025 r. w wysokości 13 371,9 tys. zł²⁵ – wykorzystano je w 100%,
- 21 listopada 2025 r. w wysokości 45 539,6 tys. zł²⁶ – wykorzystano je w 95,9% (43 681,6 tys. zł).

²² Dalej: „Program FEnIKS”.

²³ Decyzją MF nr MF/FG2.4143.3.222.2025.MF.3191.

²⁴ Decyzją MF/ FG2.4143.3.223.2025.MF.3192.

²⁵ Decyzją MF/ FG2.4143.3.265.2025.MF.3790.

²⁶ Decyzją MF/ FG2.4143.3.399.2025.MF.6434.

Objęte badaniem decyzje nie były korygowane. Zwrot niewykorzystanych środków na obsługę wykupu nieruchomości był konsekwencją wyczerpania limitu środków na wykup nieruchomości²⁷.

(akta kontroli str. 1000-1006)

Środki z poz. 44 rezerw celowych, uzyskane na podstawie ww. decyzji MF w wysokości 48 922,2 tys. zł, zostały przeznaczone jako dotacja dla IMGW - PIB na realizację zadań bieżących PSHM oraz PSBBP w 2025 r. wynikających z upw. Wykorzystane zostały w wysokości 48 702,5 tys. zł, a niewydatkowane środki 219,7 tys. zł zostały zwrócone do budżetu państwa 7 stycznia 2026 r.

Niepełne wykorzystanie kwoty z dotacji podmiotowej na realizację zadań bieżących PSBBP, wynikało m.in. z niezakupienia kamery drenażowej z powodu długiego czasu dostawy urządzenia i oszczędności związanych z niższym kosztem realizacji zadań.

(akta kontroli str. 860-931)

Środki z rezerw celowych przyznane ww. decyzjami zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w tych decyzjach.

Prezes Rady Ministrów nie przekazał Ministrowi pisemnego polecenia wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw²⁸.

(akta kontroli str. 2677-2696)

Minister w 2025 r. nie występował z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

(akta kontroli str. 5-7)

W 2025 r. Minister 20 decyzjami²⁹ dokonał, w ramach części 22, blokowania planowanych na 2025 r. wydatków - łącznie na 40 745,1 tys. zł, w tym 8750,3 tys. zł dotyczyło środków uzyskanych z rezerw celowych. Spośród tych 20 decyzji, 12 (na łączną kwotę 22 993,5 tys. zł) zostało podjętych w trzeciej dekadzie grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 2413-2417)

Dyrektor DBI wyjaśnił m.in., że: zablokowane wydatki budżetu państwa z uruchomionych rezerw celowych, dotyczyły:

- poz. 8 - Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej.

²⁷ Zgodnie z art. 20 ust. 7 i ust. 8 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (ustawa z dnia 9 maja 2025 r. Dz. U. z 2025 poz. 680) złożenie oferty nie może nastąpić po wyczerpaniu limitu środków finansowych przeznaczonych na cel wykupu nieruchomości, o którym mowa w art.36. Wnioski o wykup podmiotów zainteresowanych rozpatruje się zgodnie z kolejnością wpływu kompletnych wniosków, spełniających wymagania, o których mowa w ust. 1 przedmiotowego przepisu. Natomiast, art. 36 ustawy stanowi, iż maksymalny limit wydatków ze środków rezerwy celowej przeznaczonej na przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i usuwanie ich skutków, będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy, przeznaczonych na wykup i obsługę przez PGW WP wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 17–21, na rok 2025 wynosi 80 000 tys. zł, w tym na obsługę wykupu wynosi 1 587,8 tys. zł. Zatem realizacja dalszych wykupów, zgodnie z ustaloną w ustawie kolejnością rozpatrywania wniosków doprowadziłaby do przekroczenia limitu, ponieważ pozostałe środki do wykorzystania nie pokrywały w całości wartości kolejnej nieruchomości ustalonej na podstawie operatu szacunkowego.

²⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1717.

²⁹ Wydanyymi na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 177 ust. 3 pkt 2 u.f.p.

Zablokowane wydatki z uruchomionych rezerw celowych z poz. 8 wyniosły łącznie 4751,6 tys. zł i dotyczyły projektów³⁰ realizowanych przez PGW WP w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich³¹ 2014-2020.

Wnioski PGW WP dotyczące korekt decyzji o uruchomieniu środków z rezerw celowych poz. 8 (zmniejszenie środków), przedłożono Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi³² po dokonaniu przez MI szczegółowej analizy możliwości ich wykorzystania. Wnioski w powyższym zakresie wpłynęły do MI 16 i 17 listopada 2025 r. W związku z brakiem zgody MF na ich procedowanie³³, środki, które nie zostały wykorzystane z tej rezerwy zostały zablokowane sześcioma decyzjami 25 listopada 2025 r.;

– poz.44 - Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych

Blokady środków z uruchomionej rezerwy celowej w poz. 44 w łącznej wysokości 3479,2 tys. zł dotyczyły:

- Środków przeznaczonych na dotację dla IMGW-PIB na realizację zadań PSHM i PSBBP.

W toku realizacji budżetu na 2025 r. wystąpiła konieczność dokonania korekty uzasadnienia do wniosku uruchamiającego środki z rezerwy celowej, która polegała na zapewnieniu środków na nowe inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne³⁴. Miało to na celu pełne wykorzystanie kwoty przyznanych środków, jednak część postępowań o udzielenie zamówienia publicznego została unieważniona. W związku z faktem, że zgodnie z przepisami u.f.p. termin na zmniejszenie kwoty decyzji upłynął dnia 15 października 2025 r., podjęto decyzję o zablokowaniu środków w wysokości 3390,5 tys. zł³⁵.

- Środków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

MI wystąpiło o środki z poz. 44 rezerw celowych dla urzędu obsługującego Ministra w wysokości 460 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla nowych pracowników zatrudnionych. Niewykorzystana kwota wydatków 88,7 tys. zł została zablokowana decyzją MI z 8 grudnia 2025 r. Przyczyną blokady wydatków było obsadzenie części etatów w ramach przyznanej rezerwy z opóźnieniem oraz z niższych niż szacowano na etapie wnioskowania o środki wynagrodzeń osób zatrudnionych.

(akta kontroli str. 2405-2410)

Dyrektor DGW wyjaśniła m.in., że na etapie składania wniosków do MF o uruchomienie środków z rezerw celowych nie dało się przewidzieć, czy zadanie zostanie zrealizowane w całości i zgodnie z zakładanym zakresem rzeczowym, finansowym oraz harmonogramem wypłaty środków.

Dyrektor dodała, że podczas realizacji zadań mogły wystąpić utrudnienia m.in. przedłużające się procedury przetargowe, np. unieważnienia czy powtórne postępowania, brak ofert lub oferty przekraczające zaplanowany budżet, awarie sprzętu, opóźnienia dostaw, trudne warunki

³⁰ Zadania: modernizacja przepompowni Herbutowo; modernizacja przepompowni Lubcz Mały; modernizacja obiektów zbiornika wodnego Wisła Czarne – drenaż skarpy odpowietrznej, przelew stokowy, sieć piezometrów – etap I; odbudowa rzeki Gulczanki w km 0+000 do 19+100 (20+270); Moszczenica - regulacja koryta rzeki Moszczenicy wraz z redukcją spadku dna, obejmująca odcinki od km 11+790 do km 15+036 i od km 20+053 do km 23+101.

³¹ Dalej: „PROW”.

³² Dalej: „MRIRW”.

³³ MF mailem 14 listopada 2025 r. poinformowało MI, że „zgodnie z procedurą uruchamiania środków z rezerwy celowej budżetu państwa, wnioski o zmianę decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na dany rok budżetowy powinny wpłynąć do Ministerstwa Finansów do dnia 12 listopada danego roku budżetowego. W związku z upływem obowiązującego terminu, wnioski nie mogą zostać przyjęte do realizacji”.

³⁴ Decyzja MF z dnia 13 października 2025 r. nr MF/FG2.4143.3.118.2025.MF.1824.K01.

³⁵ Decyzjami MI nr:

- 22.4143.12.18.2025.BD z dnia 30 grudnia 2025 r.

- 22.4143.12.19.2025.BD z dnia 30 grudnia 2025 r.

- 22.4143.12.20.2025.BD z dnia 31 grudnia 2025 r.

gruntowe opóźnienia w uzyskaniu zgód, występowanie chronionych zwierząt, gniazdowanie na terenie inwestycji.

(akta kontroli str. 2418-2423)

Szczegółową analizą objęto jedną decyzję³⁶ w sprawie blokady planowanych wydatków, łącznie na 13 000 tys. zł (31,9% kwoty blokad ogółem). Blokada dotyczyła środków ujętych w planie finansowym dysponenta części przeznaczonych na dotację celową na realizację przez PGW WP zadań inwestycyjnych w 2025 r., w ramach programu wieloletniego pn. „Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce”. Blokowanie wydatków wynikało m.in. z rzeczywistego zakresu prac zrealizowanych przez wykonawcę oraz ponownego oszacowania kwoty niezbędnej na realizację spraw własnościowych.

(akta kontroli str. 2413-2417)

Zobowiązania na koniec 2025 r. wyniosły 42 325,4 tys. zł. Główną pozycję zobowiązań stanowiły składki do organizacji międzynarodowych w wysokości 40 847,2 tys. zł. W porównaniu ze stanem na koniec 2024 r. (42 891,8 tys. zł) zobowiązania były wyższe o 566,4 tys. zł. Na 31 grudnia 2025 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 2525-2530)

W 2025 r. Minister udzielił dotacji na łączną kwotę 2 697 549 tys. zł³⁷, tj.:

- jednej dotacji podmiotowej dla PGW WP o wartości 793 625,3 tys. zł (stanowiącej 29,4% wartości wszystkich dotacji);
- dwóch dotacji podmiotowych dla IMGW-PIB o wartości 124 100,5 tys. zł (stanowiącej 4,6% wartości wszystkich dotacji) w związku z pełnieniem funkcji PSHM oraz PSBBP;
- 25 dotacji celowych dla PGW WP i IMGW-PIB o wartości 1 732 061,5 tys. zł (stanowiące 64,2% wartości wszystkich dotacji);
- dziewięciu dotacji celowych na działania wyprzedzające finansowanie pomocy na realizację projektów PROW na lata 2014-2020 dla PGW PW o wartości 47 761,7 tys. zł (stanowiące 1,8% wartości wszystkich dotacji).

(akta kontroli str. 548 - 552)

Zawarcie umów dotacji było konsekwencją zaplanowanych i przyznanych środków w ramach budżetu państwa, z rezerw celowych (4, 8, 20, 44, 62) oraz na działania wyprzedzające finansowanie pomocy na realizację projektów PROW na lata 2014-2020 (poddziałanie 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”).

W 2025 r. Minister (dysponent części 22), zawarł 34 umowy dotacji celowych łącznie na 1 807 155,7 tys. zł (z uwzględnieniem aneksów), z tego: 28 umów z PGW WP na 1 748 086,1 tys. zł; sześć umów z IMGW-PIB łącznie na 59 069,6 tys. zł. Beneficjentom wypłacono na podstawie tych umów łącznie 1 782 817,5 tys. zł. Z tej kwoty wykorzystano i rozliczono 1 779 823,2 tys. zł, z tego PGW WP 1 724 236,5 tys. zł, a IMGW-PIB 55 586,7 tys. zł. Środki niewykorzystane w wysokości 2994,3 tys. zł zostały zwrócone na rachunek bankowy MI.

Szczegółowym badaniem objęto cztery umowy dotacji celowych na kwotę 372 501 tys. zł (co stanowiło 20,6% wartości udzielonych dotacji celowych – 1 807 155,7 tys. zł wartość umów po

³⁶ Wniosek i decyzja MI w sprawie blokowania planowanych na 2025 rok wydatków z 19 grudnia 2025 r. Wniosek PGW WP do MI z 16 grudnia 2025 r.

³⁷ Wartość wypłaconych środków z dotacji:
- podmiotowych: 917 955,2 tys. zł;
- celowych: 1 782 817,5 tys. zł.

zmianach i 20,9% wartości wypłaconych środków z dotacji celowych tj. 1 779 823,2 tys. zł) oraz trzy dotacje podmiotowe na kwotę 917 955,2 tys. zł (co stanowiło 100% przyznanych dotacji podmiotowych) łącznie na kwotę 1 290 456,2 tys. zł, z których wykorzystano 1 274 171,2 tys. zł, z tego 989 969,4 tys. zł na wydatki majątkowe oraz 284 193 tys. zł na wydatki bieżące.

(akta kontroli str.548-552)

Były to dotacje celowe udzielone:

- umową nr MI/DGWiŻŚ/2023/07/01/WF z 14 lipca 2023 r. zawartą z PGW WP – „Dotacja celowa na realizację Inwestycji” o wartości 220 256,9 tys. zł, z której rozliczono 206 748,3 tys. zł, tj. 93,9%. Niepełne wykorzystanie wynikało z powstałych oszczędności;
- umową nr MI/DGW/02/01/2025 z 24 lutego 2025 r. zawartą z IMGW-PIB – "Dotacja celowa na sfinansowanie wykonywania zadań państwowej służby hydrologiczno - meteorologicznej, o których mowa w art. 376 i 378 ustawy Prawo wodne" o wartości 34 300 tys. zł, z której rozliczono 100% przekazanych środków;
- umową nr MI/DGW/03/03/2025 z 16 kwietnia 2025 r. zawartą z PGW WP – "Dotacja celowa na realizację zadania pn. „Usunięcie lokalnych szkód powodziowych na rzece Biała Głuchołaska w km 0+000 ÷ 23+800", związanego z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 roku" o wartości 37 944,1 tys. zł, z której nie wykorzystano 0,5 tys. zł;
- umową nr MI/DGW/08/04/2025 z 25 sierpnia 2025 r. zawartą z PGW WP – „Dotacja celowa na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, określonych w załączniku nr 4 do Umowy” o wartości 80 000 tys. zł, z której rozliczono 77 444,7 tys. zł, tj. 96,8%;

oraz dotacje podmiotowe udzielone na:

- finansowanie działalności bieżącej PGW WP w wysokości 793 625,3 tys. zł, z której rozliczono 100% przyznanych środków;
- finansowanie działalności bieżącej PSHM dla IMGW-PIB w wysokości 107 896 tys. zł, z której rozliczono 100% przyznanych środków;
- finansowanie działalności bieżącej PSBBP dla IMGW-PIB w wysokości 16 424,2 tys. zł, z której rozliczono 16 204,5 tys. zł, tj. 98,7%.

(akta kontroli str. 860-931, 953-960)

W 2025 roku w MI nie obowiązywały odrębne, szczególne regulacje określające zasady udzielania dotacji, w związku z czym proces ten realizowano wyłącznie na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. W MI nie było określonych zasad odnoszących się do możliwości rozliczania wydatków poniesionych przez beneficjentów przed datą zawarcia umowy dotacji, ani też nie regulowano kwestii finansowania zadań zrealizowanych w części lub w całości przed podpisaniem umowy.

(akta kontroli str. 43-54)

W 2025 MI wpłaciło na rzecz części 77 kwotę 31 758,4 tys. zł. Na 31 grudnia 2025 r. nie wystąpiły należności z tytułu dochodów części 77. Należności z tytułu dochodów części 77 były ujemowane w księgach rachunkowych MI dysponenta części 22, jako dochody części 77. Były to dochody z tytułu wyprzedzającego finansowania Wspólnej Polityki Rolnej z budżetu państwa czyli pomocy finansowej na realizację projektu PROW na lata 2014-2020 (poddziałanie 4.3. „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”), pochodzące od innych jednostek niż państwowe jednostki budżetowe – PGW WP. Zgodnie z pismem MF³⁸ oraz instrukcją zamieszczoną na stronie internetowej Ministerstwa Finansów,

³⁸ Pismo znak: BP3-032-45/BR/07/318 z 19 marca 2007 r.

comiesięczne sporządzano „Rozliczenie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z tytułu refundacji wydatków poniesionych z budżetu państwa za okres”. Podstawą dokonywania przez dysponenta wpłat na rachunek dochodów części 77 było pismo MF³⁹. W latach 2022-2024 nie było wpłat na dochody z części 77 do części 22.

(dowód akta kontroli str. 2158-2166)

Działania podejmowane przez Ministra w ramach nadzoru i kontroli

W MI opracowano na 2025 r. Plan kontroli, o którym mowa w art. 12 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁴⁰. W Planie kontroli uwzględniono przeprowadzenie w PGW WP kontroli pn. „Realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w zakresie pozwoleń wodnoprawnych”. Kontrola ta jednak nie została zrealizowana. Temat tej kontroli został usunięty z planu kontroli na 2025 r. w wyniku jego aktualizacji z 10 grudnia 2025 r. W 2025 roku MI zrealizowało łącznie trzy kontrole dotyczące części 22, z czego żadna z nich nie wynikała z Planu kontroli przyjętego na 2025 rok, jedna⁴¹ z tych kontroli była wynikiem kontynuowania czynności kontrolnych rozpoczętych w 2024 r. (kontrola planowa z 2024 r.), a dwie⁴² były kontrolami doraźnymi, zrealizowanymi na polecenie Ministra.

(akta kontroli str. 2188-2209)

Minister w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP w 2025 r., o którym mowa w art. 356 upw, terminowo⁴³ zatwierdził: sprawozdanie z działalności PGW WP za 2024 r.; dokonał oceny okresowej Prezesa PGW WP za 2024 r.; rocznej oceny działalności PGW WP za 2024 r.; zatwierdził plan finansowy PGW WP na 2025 r.; „Plan działania PGW WP na 2025 rok” oraz program realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną oraz planowanych inwestycji w gospodarce wodnej na 2025 r.; „Plan kontroli gospodarowania wodami na rok 2025, wykonywanej przez PGW WP”.

Minister w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP, działając na podstawie art. 356 ust. 2 pkt 7 upw, 11 czerwca 2025 r.⁴⁴ wydał Prezesowi PGW WP polecenie przeprowadzenia, nieujętej w planie, kontroli gospodarowania wodami na działce ewidencyjnej nr 156/6, obręb Ujeździec Wielki, gmina Trzebnica, powiat trzebnicki, województwo dolnośląskie, a w przypadku potwierdzenia faktu samowolnej ingerencji w stosunki wodne, podjęcia działań mających na celu doprowadzenie do stanu zgodności z prawem.

(akta kontroli str.204-210)

Minister, w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP, terminowo, tj. zgodnie z wymaganiami upw, zatwierdzał otrzymaną od tego podmiotu dokumentację planistyczną i sprawozdawczą. Z danych zawartych w ww. sprawozdaniach wynikało utrzymywanie się w PGW WP, w 2025 r., wysokiego poziomu wolnych środków. Pomimo tego w MI nie przeprowadzono analiz zasadności wypłacania PGW WP kolejnych transz dotacji podmiotowej na bieżącą działalność jednostki,

³⁹ Pismo MF z 19 marca 2007 r. znak: BP3-032-45/BR/07/318.

⁴⁰ Dz.U z 2026 r. poz. 158.

⁴¹ Kontrola przeprowadzona w PGW WP dotycząca prawidłowości wykorzystania dotacji z budżetu państwa przez PGW WP.

⁴² Jedna w PGW WP dotyczyła podejmowania przez PGW WP działań w celu ustalenia charakteru wód oraz ustalenia linii brzegu Dopływu spod Zbłotni a druga Departamencie Orzecznictwa i Kontroli Gospodarowania Wodami w MI dotycząca prawidłowości prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia linii brzegu Dopływu spod Zbłotni na działkach ew. nr 85, 87/1, obręb Zbłotnia, gmina Grodzisk Mazowiecki, powiat grodziski, województwo mazowieckie.

⁴³ M.in. zgodnie z art. 358 ust. 1 i art. 359 ust. 1 upw.

⁴⁴ Pismem znak: DGW-4.75.134.2025.WP.

w sytuacji gdy zgodnie z art. 252 ust. 1 upw PGW WP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty finansowania zadań określonych w przepisach ustawy oraz koszty działalności (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

Minister, sprawując nadzór nad PGW WP, nie zapewnił załatwienia kwestii dotyczącej terminowości wydawania przez PGW WP pozwoleń wodnoprawnych na mocy specustaw⁴⁵. (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 2210-2240, 2184-2187)

W związku ze zidentyfikowaniem złej sytuacji finansowej IMGW-PIB w I półroczu 2025 r. Minister zobowiązał IMGW-PIB do przedkładania kwartalnych sprawozdań finansowych do czasu ustabilizowania się sytuacji finansowej jednostki, stosownie do zasad organizacji i prowadzenia nadzoru nad instytutami badawczymi nadzorowanymi przez Ministra – ustalonymi w zarządzeniu nr 13 Ministra Infrastruktury z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania w Ministerstwie Infrastruktury nadzoru nad instytutami badawczymi.

Zgodnie z przedłożonym przez IMGW-PIB sprawozdaniem za III kwartał 2025 roku, sytuacja finansowa Instytutu poprawiła się w III kwartale 2025 r., który zamknął się zyskiem w wysokości 4930,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 34-37)

Roczny plan działalności Ministra na rok 2025, sprawozdania z wykonania planu działalności za rok 2024 oraz oświadczenia Ministra o stanie kontroli zarządczej za rok 2024 zostały opublikowane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej⁴⁶ MI, stosownie do wymagań określonych w art. 70 ust. 5 u.f.p.

(akta kontroli str. 644-714)

„Rejestr ryzyk kluczowych Ministerstwa (...)” sporządzany był dwa razy w roku wg stanu na styczeń i aktualizowano go w lipcu. Według stanu na styczeń 2025 r., w MI nie zidentyfikowano ryzyka kluczowego dotyczącego części 22, a w Rejestrze ryzyk DGW, wg stanu na lipiec 2025 r. zidentyfikowano ryzyka dotyczące:

- prowadzenia prac legislacyjnych z zakresu gospodarki wodnej, by przekazać projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, do prac parlamentarnych. Dotyczy to także nieterminowego wdrażania przepisów UE do polskiego prawa;
- pełnego wdrożenia przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. L 435 z 23.12.2020 s. 1) polegające na skierowaniu sprawy do TSUE i nałożeniem kar finansowych w związku z niewdrożeniem dyrektywy

W MI nie zidentyfikowano ryzyka dla celów i zadań realizowanych przez nadzorowane PGW WP, nawet, gdy wiadano o materializacji ryzyk i ich skutkach (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

⁴⁵ Ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199); 2 Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze. zm.; ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1222); ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 285).

⁴⁶ Dalej: „BIP”.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Minister w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP nie zapewnił skutecznej i efektywnej realizacji zadań związanych z terminowym wydawaniem przez PGW WP pozwoleń wodnoprawnych na mocy specustaw⁴⁷. Tym samym nie dochowano standardów kontroli zarządczej określonych w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. C „Mechanizmy kontroli” w pkt. 11 „Nadzór” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Zgodnie z tym standardem, Minister zobowiązany był do prowadzenia nadzoru nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji. Wyżej wymienione postępowanie należy uznać za nierzetelne.

NIK zwraca uwagę, że w MI już od 2024 r. dostępna była wiedza o problemie nieterminowego wydawania pozwoleń wodnoprawnych przez PGW WP, o których mowa w specustawach, tj. w terminie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku, pomimo tego Minister nie przeprowadził zaplanowanej pierwotnie na 2025 r. kontroli wydawania pozwoleń wodnoprawnych w PGW WP.

Minister⁴⁸, działając na podstawie z art. 358 upw, ocenił negatywnie działalność PGW WP za rok 2024. Oceniał tak m.in. zarządzanie w PGW WP jako nadmiernie scentralizowane, oparte na niedoskonałym modelu finansowania i borykające się z deficytem wyspecjalizowanych kadr. Jako uzasadnienie przedmiotowej oceny Minister wskazał m.in. uchybienia w zarządzaniu i procesach administracyjnych, w tym kary za przewlekłość nałożone przez Ministra na PGW WP w wysokości 1357 tys. zł za nieterminowe wydawanie pozwoleń wodnoprawnych (przekroczenie ustawowych 30 dni). Mając na uwadze m.in. przesłanki Minister również negatywnie ocenił działalność Prezesa PGW WP za rok 2024⁴⁹.

(akta kontroli str. 516-520)

W sprawie nieprzeprowadzenia planowej kontroli w PGW WP Dyrektor Generalny i Dyrektor Departamentu Kontroli wyjaśnili, że przesunięcie realizacji tej kontroli na kolejny rok wynikało z faktu prowadzenia przez PGW WP w 2025 roku kontroli wewnętrznej w tym zakresie. NIK zwraca uwagę, że kontrola PGW WP nie dotyczyła pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w specustawach. Tym samym Minister nie zapewnił sobie możliwości uzyskania istotnych informacji o przyczynach stanu nieprawidłowego w ramach sprawowania nadzoru nad PGW WP.

Powyższe świadczy o nie w pełni skutecznych mechanizmach kontroli zarządczej, ponieważ zaniechanie Ministra nie pozostawało bez wpływu na efektywność realizacji zadań w PGW WP.

⁴⁷ Ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199); 2 Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze zm.; ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1222); ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślan z Zatoką Gdańską z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 285).

⁴⁸ Podsekretarz Stanu w MI działając z upoważnienia Ministra pismem z dnia 27 czerwca 2025 r., znak DGW-4.75.22.2025.WP.

⁴⁹ Podsekretarz Stanu w MI działając z upoważnienia Ministra wydał ocenę w piśmie z 26 września 2025 r.

Minister nie wykorzystał w pełni własnych uprawnień do oddziaływania na funkcjonowanie nadzorowanej jednostki.

2. Dyrektor DGW i Dyrektor DBI akceptowali wnioski PGW WP o wypłatę transz dotacji podmiotowej bez uwzględnienia sukcesywnego wzrostu wysokości wolnych środków w 2025 r., którymi dysponowała ta jednostka, pomimo że zgodnie z art. 252 ust. 1 upw PGW WP prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty finansowania zadań określonych w przepisach ustawy oraz koszty działalności. Było to działanie nierzetelne i niecelowe w sytuacji utrzymującej się w Polsce nierównowagi budżetowej, zwiększającej koszty obsługi zadłużenia⁵⁰.

PGW WP przekazywało za pośrednictwem systemu Trezor sprawozdania Rb-40 z wykonania planu finansowego, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵¹. Dane zawarte w ww. sprawozdaniach miesięcznych, w ujęciu narastającym, były dostępne dla upoważnionych pracowników MI i były przedmiotem analiz, zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez dyrektora DGW oraz dyrektora DBI. Wyniki ww. analiz nie miały jednak wpływu na podjęte decyzje o zasadności wypłaty środków w ramach dotacji podmiotowej.

Ze sprawozdań Rb-40 sporządzanych miesięcznie przez PGW WP - części D poz. 1 (wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów) - wynikało, że stan wolnych środków wynosił:

- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 marca 2025 r. (Rb-40 za marzec 2025) 570 205,2 tys. zł, przy czym 13 stycznia 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 1 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 70 000 tys. zł; 30 stycznia 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 2 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 88 000 tys. zł; 28 lutego 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 3 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 69 973,1 tys. zł; 27 marca 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 3 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 76 329,6 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 kwietnia 2025 r. (Rb-40 za Kwiecień 2025) wzrosła kwota wolnych środków względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 13 777,8 tys. zł tj. do kwoty 583 983,1 tys. zł, przy czym 24 kwietnia 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 5 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 101 277,4 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 maja 2025 r. (Rb-40 za maj 2025) kwota wolnych środków wzrosła względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 17 171,7 tys. zł tj. do kwoty 601 154,7 tys. zł, przy czym 28 maja 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 6 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 82 948,6 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 czerwca 2025 r. (Rb-40 za czerwiec 2025) kwota wolnych środków wzrosła względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 17 424,8 tys. zł tj. do kwoty 618 579,6 tys. zł, przy czym 20 czerwca 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 7 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 76 980,6 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 lipca 2025 r. (Rb-40 za lipiec 2025) kwota wolnych środków wzrosła względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca)

⁵⁰ <https://www.gov.pl/web/finanse/szacunek-2025>

⁵¹ Dz. U. z 2025 r., poz. 133.

- o 82 201,6 tys. zł tj. do kwoty 700 781,2 tys. zł, przy czym 28 lipca 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 8 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 83 515,8 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r. (Rb-40 za sierpień 2025) kwota wolnych środków wzrosła względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 104 619,3 tys. zł tj. do kwoty 805 400,1 tys. zł, przy czym 29 sierpnia 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 9 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 48 643 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 września 2025 r. (Rb-40 za wrzesień 2025) kwota wolnych środków wzrosła względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 10 458,7 tys. zł, tj. do kwoty 815 859,1 tys. zł, przy czym 25 września 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 10 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 12 401 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 października 2025 r. (Rb-40 za październik 2025) kwota wolnych środków zmniejszyła się względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 5 408,3 tys. zł tj. do kwoty 810 450,8 tys. zł, przy czym 25 września 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 11 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 76 276,3 tys. zł;
- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 listopada 2025 r. (Rb-40 za listopad 2025) kwota wolnych środków zmniejszyła się względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 11 423,6 tys. zł tj. do kwoty 799 027,3 tys. zł, natomiast Plan finansowy PGW WP w zakresie niniejszej pozycji został zmieniony z kwoty 175 000 tys. zł do kwoty 1 076 514 tys. zł tj. o 901 514 tys. zł, przy czym 25 listopada 2025 r. PGW WP złożyło wniosek nr 12 o wypłatę środków z dotacji podmiotowej w wysokości 7 289,5 tys. zł;
- w okresie od stycznia 2025 r. do 30 grudnia 2025 r. (Rb-40 za grudzień 2025 r.) kwota wolnych środków zmniejszyła się względem poprzedniego okresu sprawozdawczego (w ciągu miesiąca) o 39 671,9 tys. zł, tj. do kwoty 759 355,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 437-515)

Dyrektor DBI wyjaśnił m.in., że: „W roku 2024 w ramach prac nad przygotowaniem decyzji przyznającej dotację podmiotową dla PGW WP, MI otrzymało negatywne stanowisko Prokuratury Generalnej RP⁵² w zakresie wydania takiej decyzji – (...) przekazywanie i rozliczanie środków dotacji podmiotowej powinno być dokonywane w ramach czynności technicznych wykonywania zapisów ustawy budżetowej przez dysponenta części budżetowej” oraz, że: „PGW WP w roku 2025 wnioskowało o kolejne transze średnio raz w miesiącu, szacując ich wysokość na podstawie przewidywanych wydatków. Każdy wniosek zawierał informacje o stanie środków pozostających na rachunkach bankowych do obsługi dotacji podmiotowej PGW WP (niewydatkowanych z poprzednio uruchomionych transz) oraz dodatkowo informacje o najbliższych zobowiązaniach i ich rodzaju. Zgodnie z przyjętymi w MI zasadami, każdy wniosek o wypłatę poszczególnych transz dotacji był weryfikowany pod względem merytorycznym przez Departament Gospodarki Wodnej oraz przez Departament Budżetu pod względem formalno-rachunkowym. Należy także dodać, że realizacja dotacji podmiotowej odbywała się na podstawie planu części 22 gospodarka wodna oraz planu finansowego jednostki.”. Dyrektor DBI wyjaśniał także, że: „zwracał uwagę na realizację planu w ramach niektórych pozycji, a także sugerował konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na stany środków pieniężnych wykazywanych sprawozdaniu. W szczególności uwagi w zakresie stanów środków pieniężnych zostały zgłoszone przy analizie sprawozdania za miesiąc sierpień i wrzesień roku 2025” i przekazywał te informacje do DGW.

⁵² Dalej: „PGRP”.

Zdaniem NIK, akceptowanie wniosków o wypłatę środków z dotacji podmiotowej przez MI, gdy PGW WP dysponowało dużą kwotą środków własnych, nie miało uzasadnienia z punktu widzenia ochrony interesu budżetu państwa – biorąc pod uwagę argumentację Prezesa PGW WP zawartą we wniosku o zwiększenie w planie finansowym jednostki⁵³ (w pozycji wolne środki) do bezprecedensowego poziomu prawie 1 mld zł. Wnioskowana kwota była wyższa od określonej w ustawie budżetowej na rok 2025, przy czym PGW WP uzyskiwało także dodatkowy dochód z tytułu odsetek od lokowanych środków wolnych.

Kwota dotacji podmiotowej, określonej dla PGW WP w ustawie budżetowej na 2025 r., została określona na podstawie danych dostępnych w połowie 2024 r. w tym danych dotyczących planowanego wykonania przez PGW WP kwoty wolnych środków na koniec 2024 r. Biorąc pod uwagę konieczność zmiany planu finansowego PGW WP w 2025 r. w związku ze wzrostem kwoty środków wolnych na dzień 1 stycznia 2025 r., Minister, procedując ww. wniosek Prezesa PGW WP o zmianę planu finansowego, powinien przeprowadzić analizę aktualnej sytuacji finansowej PGW WP, w szczególności, gdy wyższa kwota środków wolnych stanowiła źródło dodatkowego dochodu dla PGW WP z tytułu odsetek.

PGW WP w świetle art. 252 upw, prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty finansowania zadań określonych w przepisach ustawy oraz koszty działalności. NIK zauważa, że dotacje z budżetu państwa na działalność PGW WP od początku jej funkcjonowania były uzasadnione, ponieważ jednostka organizowała się i nie uzyskiwała jeszcze żadnych przychodów, żeby funkcjonować i sprawnie zarządzać zasobami wodnymi. Oczekiwaniem ustawodawcy było, aby PGW WP z przychodów, o których mowa w art. 255 upw, samodzielnie finansowało koszty zadań określonych w przepisach ustawy oraz koszty działalności. Jeżeli po ośmiu latach działalności PGW WP dysponowało od początku 2025 r. dużymi kwotami wolnych środków to celowym i rzetelnym powinno być działanie skutkujące zmniejszaniem finansowania tej jednostki ze środków budżetu państwa, w sytuacji wysokiego poziomu deficytu budżetowego.

Jak oświadczył Podsekretarz stanu „Wysoki stan środków pieniężnych nie oznaczał konieczności podjęcia pilnych działań prowadzących do zmniejszenia wielkości dotacji podmiotowej. Ewentualne zredukowanie dotacji podmiotowej mogłoby nastąpić w sytuacji utrzymywania się w długim okresie wysokiego, dodatniego przepływu pieniężnego. W przypadku PGW WP dostępne środki finansowe, zgodnie z informacjami uzyskanymi od jednostki, były potrzebne do uregulowania krótkoterminowych zobowiązań. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż PGW WP musi na bieżąco regulować swoje zobowiązania krótkoterminowe, na które składają się m.in. zobowiązania z tytułu: dostaw i usług do 12 miesięcy, podatków, ceł, ubezpieczeń oraz innych tytułów publicznoprawnych, zaciągniętych pożyczek, rozrachunków ze spadkobiercami, potrącenia z wynagrodzeń (...) kaucje, opłaty za usługi wodne za wprowadzenie ścieków do ziemi (przeznaczone do przekazania do NFOŚiGW). Dotacja podmiotowa nie mogła być wykorzystywana m.in. na regulowanie niektórych

⁵³ „Jednym z głównych mechanizmów wykorzystywanych przez PGW WP a depozyty typu overnight u Ministra Finansów, które pozwalają na krótkoterminowe lokowanie środków pieniężnych z bieżących rachunków jednostki. Depozyty te są oprocentowane według stopy depozytowej Narodowego Banku Polskiego, a ich wartość odsetkowa zależy bezpośrednio od wysokości lokowanych środków oraz dni utrzymania depozytu. Overnighty stanowią efektywne narzędzie generowania dodatkowych przychodów odsetkowych. Zwiększone przychody z odsetek mają charakter pasywny i nie wymagają dodatkowych nakładów operacyjnych, stanowiąc efektywną formę wykorzystania nadwyżki środków finansowych. Ich wzrost jest zgodny z zasadami gospodarowania środkami publicznymi”.

zobowiązań, a co za tym idzie powyższe zobowiązania musiały być uregulowane ze środków własnych.”.

(akta kontroli str. 407-436k)

Zdaniem NIK, wyjaśnienia Podsekretarza stanu nie znajdują potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym, gdyż stan wolnych środków w 2025 r. utrzymywał się na zbliżonym poziomie, co wskazuje, że regulowanie zobowiązań krótkoterminowych nie miało istotnego wpływu na wysokość wolnych środków zgromadzonych przez jednostkę na koniec 2025 r. Wykonanie kwoty wolnych środków na koniec 2025 r. wyniosło bowiem 799 027,3 tys. zł, tj. o 624 027,3 tys. zł więcej niż kwota określona w ustawie budżetowej na 2025 r. Tym samym nie było konieczności przeznaczenia wszystkich wolnych środków do regulowania przez PGW WP zobowiązań krótkoterminowych.

3. W MI nie zidentyfikowano i nie ujęto w „Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 rok” ryzyka w obszarze skuteczności sprawowania nadzoru nad PGW WP, w tym dotyczących nieprawidłowej realizacji celów i zadań wykonywanych przez tę jednostkę – w sytuacji, gdy wiadano o materializacji rodzajów ryzyka i ich skutkach. Tym samym nie dochowano standardu kontroli zarządczej określonego w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. B „Cele i zarządzanie ryzykiem” w pkt. 7 „Identyfikacja ryzyka”. Standard ten stanowi, że nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. W przypadku działu administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego należy uwzględnić, że cele i zadania są realizowane także przez jednostki podległe lub nadzorowane. W przypadku istotnej zmiany warunków, w których funkcjonuje jednostka należy dokonać ponownej identyfikacji ryzyka.

W „Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 r.” nie wskazano ryzyka braku lub nie w pełni skutecznych mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie nadzoru Ministra nad działalnością PGW WP i jego Prezesa, pomimo: negatywnych ocen funkcjonowania tej jednostki i pracy Prezesa PGW WP w 2024 r.; niezgodnego z wymogami specustaw wydawania przez PGW WP pozwoleń wodnoprawnych; nakładania od 2024 r. kar na PGW WP z tego tytułu; istniejących rozbieżności pomiędzy Ministrem a Prezesem PGW WP w ocenie przewlekłości postępowań dotyczących ww. pozwoleń wodnoprawnych.

(akta kontroli str. 715-723)

Minister zarządzeniem nr 7 z 26 lutego 2025 r. powołał Zespół doradczy do spraw przygotowania propozycji zmian prawnych w obszarze zarządzania gospodarką wodną w Rzeczypospolitej Polskiej, którego działania, zgodnie z § 2 ust. 3 pkt. 3) - 5) tego zarządzenia, miały objąć problematykę: organizacji, struktury i katalogu zadań PGW WP, możliwości przekazania niektórych zadań PGW WP innym podmiotom czy zarządzania majątkiem Skarbu Państwa przez PGW WP, w tym formy prowadzenia działalności gospodarczej. Świadczy to bezspornie o identyfikacji problemu w funkcjonowaniu PGW WP, niemniej jednak w Rejestrze ryzyk nie zdefiniowano ryzyka z tym związanego, a tym samym nie zapewniono mechanizmów niezbędnych do rzetelnego zarządzania ryzykiem i minimalizacji skutków jego materializacji.

Sekretarz stanu w MI oświadczył, że w „Rejestrze ryzyk DGW” jako ryzyko nr 4, w ramach celu „zapewnienie efektywnego i skutecznego funkcjonowania PGW WP” wskazano zadanie „nieterminowe otrzymywanie materiałów od jednostki nadzorowanej, tj. PGW WP”. Przedmiotowemu zadaniu przypisano istotność 6. Sekretarz stanu oświadczył, że zgodnie z § 1 pkt 16 Zarządzenia nr 23 Ministra Infrastruktury z dnia 16 września 2025 r. w sprawie

systemu kontroli zarządczej w MI, jako ryzyko kluczowe definiuje się ryzyko mogące spowodować niezrealizowanie celów i zadań komórki organizacyjnej Ministerstwa lub Ministra, lub zagrażające ich realizacji, którego istotność przyjmuje wartość od 16 do 25 punktów. Z uwagi na powyższe, brak było podstaw do ujęcia ww. ryzyka w „Rejestrze ryzyk kluczowych (...)”.

(akta kontroli str. 724-764)

W ocenie NIK, postępowaniem nierzetelnym było nieujęcie ryzyka związanego ze sprawowaniem nadzoru nad PGW WP w „Rejestrze ryzyk kluczowych MI (...)” według stanu na lipiec 2025 r., w sytuacji gdy w raporcie z prac Zespołu doradczego do spraw przygotowania propozycji zmian prawnych w obszarze zarządzania gospodarką wodną w Rzeczypospolitej Polskiej z 18 czerwca 2025 r., wskazano m.in., że „Zespół dokonał diagnozy aktualnego stanu zarządzania gospodarką wodną dochodząc do konkluzji, że niepowodzenie ostatniej (z lat 2017-18) reformy tego działu administracji i gospodarki narodowej można wyjaśnić następującymi czynnikami: a) nadmiernym centralizmem decyzyjnym (którego nie należy utożsamiać z ideą zintegrowanej gospodarki wodnej), prowadzącym do przedłużania postępowań administracyjnych, b) niewłaściwym finansowaniem, c) brakami kadrowymi związanymi z odchodzeniem doświadczonej kadry oraz niemożliwością zastąpienia jej nowymi kadrami z powodu braku zainteresowania młodzieży kierunkami kształcenia technicznego w zakresie budownictwa wodnego, inżynierii i gospodarki wodnej, d) nieprawidłowym przejmowaniem (lub brakiem takiego przejęcia) majątku Skarbu Państwa pozostającego w zarządzie jednostek samorządowych, tj. wojewódzkich zarządów melioracji i urzędów wodnych (brak formalnej zmiany zarządzającego, brak zainteresowania dokumentacją techniczną przejmowanych obiektów)”.

Identyfikacja ryzyka nie może być prowadzona tylko dla zadań uznanych za najważniejsze. Zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów⁵⁴, dotyczącymi planowania i zarządzania ryzykiem, najlepszym momentem identyfikacji rodzajów ryzyka jest czas, kiedy określone są cele i zadania na rok następny oraz zasoby przeznaczone na realizację tych zamierzeń. Moment identyfikacji ryzyka ma podstawowe znaczenie, bowiem ryzyka, które nie zostaną określone na tym etapie, nie będą brane pod uwagę na dalszych etapach zarządzania ryzykiem, a więc nie będą zarządzane. Dlatego też identyfikacja ryzyka powinna być jak najbardziej kompleksowa. Początkiem identyfikacji ryzyka jest zawsze dokładne zrozumienie celów i zadań jednostki, w tym czynników, które mogą wpłynąć na osiągnięcie zamierzonych celów. Identyfikacja ryzyka powinna dotyczyć wszystkich planowanych do realizacji zadań, tak aby można uniknąć rozpoczynania projektów/zadań, które mają niewielką szansę na zakończenie sukcesem, a których realizacja zawsze związana jest z wydatkowaniem publicznych środków.

Fakt powołania zespołu, zdaniem NIK, świadczy o podjęciu działań w odpowiedzi na ryzyko nieprawidłowego funkcjonowania PGW WP, niemniej jednak ryzyka nie zostały zidentyfikowane na etapie przygotowania „Rejestru ryzyk kluczowych MI na 2025 r.”, a sam Rejestr nie został zaktualizowany w trakcie 2025 r., nawet po przygotowaniu raportu przez ww. Zespół. Wyłącznie precyzyjne określenie istoty ryzyka pozwala wdrożyć działania naprawcze stanowiące prawidłową odpowiedź na materializację tego ryzyka.

Odnosząc się do oświadczenia Sekretarza stanu w MI, NIK zauważa, że ryzyka zidentyfikowane w „Rejestrze ryzyk DGW” odnosiły się do terminowości przekazywania dokumentów przez PGW WP, a negatywna ocena działalności PGW WP dotyczyła szeregu

⁵⁴ Komunikat Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem, Dz. Urz. MF z 2012 r. poz. 56.

innych zagadnień związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem tej jednostki. Ułomność organizacji w obszarze zarządzania gospodarką wodną zostały wykazane także w raporcie z prac zespołu doradczego Ministra, a pomimo tego MI nie zidentyfikowało występowania ryzyk w tym obszarze.

1.1.2 Wydatki budżetu państwa – dysponent III stopnia

Limit wydatków na 2025 r. określony w planie finansowym MI (dysponenta III stopnia) na podstawie ustawy budżetowej wyniósł 97 786 tys. zł.

W ciągu roku limit wydatków został zwiększony per saldo o 448,3 tys. zł do 98 234,3 tys. zł (tj. o 0,5%).

Zmiany limitu wydatków wynikały:

- z przyznania środków z rezerw celowych w wysokości 757,2 tys. zł, z tego z:
 - poz. 20 – „Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące” w kwocie 1,5 tys. zł;
 - poz. 44 – „Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych” - kwota 460 tys. zł;
 - poz. 62 – „Na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku, w tym 94 260 tys. zł na rekompensaty pieniężne dla żołnierzy oraz funkcjonariuszy za pełnienie służby w czasie przekraczającym ustawowo przypisany wymiar czasu służby” w kwocie 295,7 tys. zł;
- ze zwiększenia limitu o 26 tys. zł z przeniesienia wydatków z części 21 Gospodarka morska i części 39 Transport, w związku z zatwierdzonym harmonogramem wizyt studyjnych w obiektach infrastruktury krytycznej w systemie transportowym i systemie zaopatrzenia w wodę;
- ze zmniejszenia limitu o 335 tys. zł w związku z niewykorzystaniem środków na współfinansowanie realizacji zadania z budżetu UE pn. „Ocena postępu prac we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem i przekazaniem raportu dla Komisji Europejskiej”. Powyższe środki były przeznaczone na projekty realizowane w ramach FENIKS.

(akta kontroli str.1378, 1544-1545)

Zrealizowane wydatki wyniosły 83 146,5 tys. zł, tj. 84,6% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 1536)

Poniesione wydatki zostały przeznaczone na:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych w wysokości 83 082,1 tys. zł (84,9% planu po zmianach);
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 64,4 tys. zł (62,2% planu po zmianach);
- wydatki majątkowe zaplanowano w wysokości 250 tys. zł, ale nie dokonywano żadnych wydatków majątkowych w 2025 r. Kwotę tę zablokowano w związku z niezrealizowaniem zakupu samochodu służbowego;
- na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE (zaplanowano na rok 2025 wg ustawy budżetowej 335 tys. zł); z kwoty tej zrezygnowano w planie po zmianach i nie wydatkowano żadnych środków na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE. Przyczyną braku realizacji zadań dofinansowanych ze środków europejskich w ramach projektu nr FENX.02.04-IW.01-0049/24 „Ocena postępu prac we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem i przekazaniem raportu dla Komisji Europejskiej” były opóźnienia w

uruchomieniu naborów w ramach Programu FEnKS, opóźnienia realizacji projektu powstałe na etapie przeprowadzenia procedury przetargowej i zawarcia umowy z wykonawcą projektu.

(akta kontroli str. 2314-2316, 2323-2340, 2346-2356, 2367-2377)

Wykonanie wydatków w rozdziale 75001 – „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej” wyniosło 23 422,2 tys. zł, a największe odchylenia względem planu odnotowano m.in. w:

- § 3020 „Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń” – wykonano w wysokości 39,3 tys. zł, tj. 106,8% wykonania roku 2024 (36,8 tys. zł) i 51,7% planu po zmianach;
Niższe wykonanie wydatków w tym paragrafie wynika z mniejszego zapotrzebowania pracowników na wydatki związane z refundacją na zakup okularów, które są realizowane zgodnie ze złożonymi wnioskami oraz z mniejszych ekwiwalentów za pranie odzieży. Jednocześnie zostały zablokowane środki w kwocie 13 tys. zł.
- § 4140 „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” – wykonano w wysokości 4,7 tys. zł, tj. 20,5% wykonania roku 2024 (22,9 tys. zł) i 27,6% planu po zmianach; W miesiącach kwiecień - grudzień 2025 r. wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w części 22 – Gospodarka wodna przekroczył 6%, co spowodowało zwolnienie z wpłaty na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powyższe skutkowało zrealizowaniem wydatków na poziomie 27,6% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 1530)

- § 4270 „Zakup usług remontowych” – wykonano w wysokości 203,5 tys. zł, tj. 386,9% wykonania roku 2024 (52,6 tys. zł) i 67,8% planu po zmianach;
W ramach wydatków na zakup usług remontowych realizowano wydatki m.in. na: konserwacje zamontowanych w siedzibie Ministerstwa urządzeń technicznych, usługi konserwacyjne wraz z serwisem instalacji sanitarnych, usługi serwisowe samochodów służbowych, usługi przeglądu i konserwacji urządzeń klimatyzacyjnych i urządzeń wentylacji, usługi renowacji mebli oraz usługi parkieciarskie. Oszczędności powstały w związku z wykonaniem zaplanowanych zadań remontowych po cenach niższych niż pierwotnie szacowano;

(akta kontroli: 1530, 1546)

- § 4420 „Podróże służbowe zagraniczne” zrealizowane zostały w kwocie 102,8 tys. zł, tj. 64% wykonania roku 2024 (160,5 tys. zł) i 46,3% planu po zmianach;
Mniejsze wykonanie planu w zakresie podróży służbowych było związane z mniejszą niż planowano liczbą spotkań zagranicznych, które częściowo zostały zrealizowane w trybie online oraz wynikały z różnicy pomiędzy oszacowanymi wartościami delegacji, a faktycznie poniesionymi wydatkami.
- § 4430 „Różne opłaty i składki” – wydatki zrealizowano w kwocie 25,5 tys. zł, tj. 354,2% wykonania w roku 2024 (7,2 tys. zł) i 45,5% planu po zmianach;
Niższe wykonanie wydatków wynikało z mniejszej niż planowano liczby zdarzeń skutkujących koniecznością ponoszenia opłat i składek.

akta kontroli str. 1530, 2295-2315)

Wykonanie wydatków w 2025 r., w rozdziale 75076 – Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej – wynosiło 344,9 zł. tj. 99,8% planu po zmianach (345,5 tys. zł), wydatki dotyczyły realizacji zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 roku.

(akta kontroli str. 1530)

W rozdziale 75080 – „Działalność badawczo-rozwojowa” w 2025 r. wydatkowano na składki do organizacji międzynarodowych (§ 4540) w wysokości 59 337,9 tys. zł tj. 81,8% planu po zmianach (72 581 tys. zł), w tym do:

- Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT), tj. na projektowanie, przygotowanie i eksploatację misji satelitów meteorologicznych, a także przetwarzanie i dystrybucję danych satelitarnych wykorzystywanych następnie przez służby państw członkowskich do tworzenia własnych produktów meteorologicznych – 56 710,6 tys. zł;
- Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) – 2595 tys. zł;
- Międzynarodowej Komisji Wielkich Zapór (ICOLD) – 32,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1530)

W rozdziale 75001 – „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej” w 2025 r. wydatkowano na składki do organizacji międzynarodowych (§ 4540) w wysokości 730,2 tys. zł, tj. 94,2 % planu po zmianach (775 tys. zł), z tego do:

- Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed zanieczyszczeniami – 675,7 tys. zł;
- „Europejska Komisja Gospodarcza UNECE” – 54,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 1530, 1547)

W rozdziale 75212 – „Pozostała działalność obronna” w 2025 r. wydatkowano 20,2 tys. zł, tj. 61,2% planu po zmianach (33 tys. zł). W grudniu 2025 r. przeprowadzono praktyczne szkolenie obronne⁵⁵ w formie ćwiczenia doskonalącego pod kryptonimem ZAPLECZE-25 przy udziale kadry kierowniczej oraz pracowników ministerstwa wyznaczonych do wykonywania zadań związanych z pozamilitarnymi przygotowaniem obronnymi. Niepełne wykonanie planu wynikało z oszczędności jakie powstały z realizacji zadań szkoleniowych po cenach niższych niż zakładano na etapie planowania wydatków (§ 4550).

(akta kontroli str. 1530-1534)

W zakresie działu 754 – „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” w 2025 r. wydatkowano 21,3 tys. zł, tj. 66,6% planu po zmianach (32 tys. zł). Niższe wydatki wynikały z ograniczenia realizacji wszystkich pierwotnie zaplanowanych wizyt studyjnych w obiektach infrastruktury krytycznej w systemie transportowym i systemie zaopatrzenia w wodę w 2025 r.

(akta kontroli str. 1530)

W 2025 r. Minister wydał siedem decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków dysponenta III stopnia łącznie na 13 690,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 1531, 1545)

Badaniem szczegółowym objęto wnioski Biura Administracyjno-Finansowego⁵⁶ z 21 października 2025 r.⁵⁷, skierowany do Ministra, w sprawie blokowania planowanych na rok 2025 wydatków w zakresie części 22, w kwocie 13 000 tys. zł. Blokada dotyczyła wydatków ujętych w planie finansowym MI, które w roku 2025 nie mogły zostać poniesione z uwagi na powstanie oszczędności, wynikających z różnic pomiędzy szacowanymi a rzeczywistymi kosztami realizowanych zadań, w tym w związku z opłacaniem części składki do Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT), ze środków pozostających na tzw. Funduszu Roboczym tej organizacji.

⁵⁵ W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności, Dz. U z 2024 poz. 1907.

⁵⁶ Dalej: „BAF”.

⁵⁷ Decyzja 22.4143.12.2.2025.BD z 28 października 2025 r.

Wniosek do Ministra o blokadę środków został skierowany niezwłocznie po stwierdzeniu oszczędności, a decyzja została wydana po upływie siedmiu dni od daty sporządzenia wniosku⁵⁸.

(akta kontroli str. 2614-2623)

Wydatki na wynagrodzenia (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) w 2025 r. wyniosły 16 095,4 tys. zł i stanowiły 99,3% limitu określonego w planie po zmianach (16 209 tys. zł). Wydatki na ten cel były o 1361,2 tys. zł, tj. o 9,2% wyższe w porównaniu do 2024 r. (14 734,2 tys. zł).

W 2025 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 106,56 osób i było wyższe od wykazanego w 2024 r. (96,43 osób), tj. o 10,13 osoby.

Według sprawozdania Rb-70 dysponenta III stopnia, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosło w 2025 r. 12 587,1 zł na jednego pełnozatrudnionego i było na tym samym poziomie co w 2024 r. (12 616,7 zł).

(akta kontroli str. 1532)

Z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w 2025 r. dysponent III stopnia wypłacił łącznie 12 026,24 zł dla czterech pracowników. Trzech pracowników, z czterech będących w okresie wypowiedzenia stosunku pracy, przebywało na zwolnieniach lekarskich, a czwarty pracownik⁵⁹ złożył podanie o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron i z tym dniem została z nim rozwiązana umowa.

(akta kontroli str. 1533, 2167-2177)

Dyrektor Generalny utworzył w 2025 r. fundusz nagród w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych. Pracownikom części 22 wypłacono nagrody ze środków funduszu w łącznej kwocie 749,1 tys. zł i była to kwota o 415,8 tys. zł niższa niż w 2024 r. Jednocześnie Dyrektor Generalny uruchomił środki na podwyżki dla pracowników Ministerstwa i w ramach procesu podwyżkowego zwiększył wynagrodzenia 48 pracowników finansowanym z części 22. Dodatkowo w 2025 r. nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia w części 22 o 10,13 etatu w stosunku do 2024 r. Kształtowanie polityki kadrowo płacowej w powyższy sposób skutkowało koniecznością zabezpieczenia wyższych środków na wynagrodzenia i zmniejszenia wysokości wypłaconych nagród.

(akta kontroli str. 2418-2423)

W MI polityka szkoleniowa została określona zarządzeniem nr 12 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Infrastruktury z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji przez pracowników komórek organizacyjnych Ministerstwa Infrastruktury. W zarządzeniu ustalono zasady kierowania pracowników na szkolenia, a także na inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym studia, studia podyplomowe oraz określono zasady ich finansowania.

Na 2025 r. w MI został opracowany plan szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji pracowników. W planie finansowym dysponenta III stopnia, w części 22, na podnoszenie kwalifikacji pracowników w ramach szkoleń zaplanowano (wg planu po zmianach) 134,7 tys. zł (razem w wydatkami obronnymi), z czego wykorzystano łącznie 110,6 tys. zł, tj. 82,1% (§ 4550 - szkolenia członków korpusu służby cywilnej i § 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej). Ponadto w 2025 r. z § 4300 - zakup pozostałych usług - zrefundowano wydatki czterech pracowników na studia podyplomowe łącznie w wysokości 8,9 tys. zł. Studia podyplomowe dotyczyły m.in. tematów: hydrologia w procedurach administracyjnych, podstawy prawno-ekonomiczne procesu inwestycyjnego, legislacja

⁵⁸ Tj. 21 października 2025 r.

⁵⁹ Wypłacono ekwiwalent za cztery dni urlopu w wysokości 2136 zł.

w praktyce. Z § 4300 opłacono także udział pracowników w czterech konferencjach za kwotę 10 tys. zł.

(akta kontroli str. 1773-1803)

Dyrektor Biura Zarządzania Kryzysowego⁶⁰ wyjaśnił m.in., że: „Ze względu na priorytetowe obowiązki wynikające z bieżącej działalności Ministerstwa, nie było możliwe uczestniczenie w zajęciach językowych z założoną częstotliwością. W efekcie zakres przeprowadzonych szkoleń językowych był mniejszy niż planowano, co przełożyło się na niższe wykorzystanie środków finansowych. Ponadto, w budżecie zabezpieczono środki na realizację indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników. Z uwagi na brak złożonych wniosków szkoleniowych w analizowanym okresie, część środków pozostała niewydatkowana”.

(akta kontroli str. 2317-2320)

Wszystkie szkolenia zrealizowane przez MI w roku 2025 w części 22 mieściły się w zakresie określonym w Planie szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji pracowników MI.

(akta kontroli str. 1792)

Szczegółowym badaniem objęto osiem z 44 szkoleń zrealizowanych w 2025 r. dla pracowników MI w części 22, m. in. z zakresu finansów publicznych, postępowania administracyjnego, zasad językowych tworzenia pism urzędowych, obsługi programu MS Excel. Realizowane szkolenia dotyczyły celów statutowych jednostki. W 2025 r. przeszkolono 170 pracowników z części 22. Badanie nie wykazało nieprawidłowości.

Ponadto przeszkolono 119 pracowników w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej⁶¹, których organizację nadzorowało BZK w MI.

(akta kontroli str.932-947, 2321-2322)

Badaniem objęto próbę wydatków dysponenta III stopnia łącznie w wysokości 59 462,3 tys. zł, udokumentowanych ośmioma dowodami księgowymi. Doboru próby do badania dokonano z zastosowaniem metody MUS⁶², a badana próba stanowiła 71,5% wydatków dysponenta III stopnia w części 22. Zrealizowane wydatki dotyczyły składek do organizacji międzynarodowych (sześć dowodów łącznie na 59 300,4 tys. zł) do:

- Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT), tj. na projektowanie, przygotowanie i eksploatację misji satelitów meteorologicznych, a także przetwarzanie i dystrybucję danych satelitarnych wykorzystywanych następnie przez służby państw członkowskich do tworzenia własnych produktów meteorologicznych (dwie transze);
- Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT), tj. na projektowanie, przygotowanie i eksploatację misji satelitów meteorologicznych, a także przetwarzanie i dystrybucja danych satelitarnych wykorzystywanych następnie przez służby państw członkowskich do tworzenia własnych produktów meteorologicznych wraz z dodatkami różnicami kursowymi;
- składki na rzecz programu EPS-Sterna (Program EPS Sterna jest programem obowiązkowym EUMETSAT);
- Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO);

⁶⁰ Dalej: „BZK”.

⁶¹ Dz.U z 2024 r. poz. 1907.

⁶² Badanie przeprowadzone na próbie dowodów i zapisów księgowych metodą monetarną (MUS), która uwzględnia wartość transakcji przy ich losowaniu.

oraz

- opłat czynszu do Centrum Bankowo-Finansowego „Nowy Świat” za wynajem pomieszczeń na potrzeby statutowe MI;
- odnowienie posiadanych oraz zakup nowych subskrypcji SIDO sp. z o.o.

Objęte badaniem wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono niegospodarnego i niecelowego wydatkowania środków.

(akta kontroli str. 1557-1772)

Zobowiązania dysponenta III stopnia na koniec 2025 r. wyniosły 42 327,4 tys. zł. Główną pozycję zobowiązań stanowiły składki do organizacji międzynarodowych (40 847,2 tys. zł). W porównaniu ze stanem na koniec 2024 r. (42 892,2 tys. zł) zobowiązania były wyższe o 566,4 tys. zł. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 2525-2530)

Dysponent III stopnia w 2025 r., w części 22 nie realizował płatności za kary i odszkodowania.

(akta kontroli str. 1538-1539)

W MI (dysponent III stopnia) sporządzono plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych przewidzianych do przeprowadzenia w 2025 r., który został zamieszczony w BIP i na stronie internetowej Ministerstwa.

W 2025 r. w MI, w ramach części 22 ogłoszono 10 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶³ z czego (wg stanu na 9 stycznia 2026 r.) zawarto siedem umów na ich realizację.

Tylko jedno z prowadzonych postępowań w całości dotyczyło zadania realizowanego ze środków części 22, a środki na jego realizację pochodziły z FEnIKS - wartość umowy 1498,1 tys. zł, przy czym w 2025 r. nie wydatkowano środków w ramach realizacji zawartej z wykonawcą umowy. Kontrolę ww. postępowania przetargowego w okresie od 26 lutego 2026 r. do 19 marca 2026 r. przeprowadził Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako instytucja wdrażająca. Kontrola postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotycząca powyższego zamówienia nie wykazała naruszeń procedury określonej w upzp.

(akta kontroli str. 770-859)

Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2025 r., odstąpiono od kontroli udzielania zamówień publicznych.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶³ Dz.U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., dalej: „upzp”.

1.2 Wydatki budżetu środków europejskich

1.2.1 Wydatki budżetu środków europejskich – dysponent części budżetowej

Opis stanu faktycznego

W części 22 dział 750 – „Administracja publiczna”, rozdział 75001 – „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej” na 2025 r. zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 789 tys. zł (§ 4007). W całości zostały one ujęte w planie MI jako dysponenta III stopnia na realizację projektu w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 na realizację, na podstawie Umowy FENX.02.04-IW.01-0049/24, podpisanej 4 grudnia 2024 r. z NFOŚiGW, zadania „Ocena postępu prac we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem i przekazaniem raportu dla Komisji Europejskiej w ramach programu FEnIKS.

(akta kontroli str. 1453-1457)

Plan finansowy wydatków budżetu środków europejskich MI na 2025 r. w części 22 zmniejszono decyzjami Ministra o całą zaplanowaną kwotę, tj. o 335 tys. zł, z budżetu państwa i 789 tys. zł z budżetu środków europejskich. Dyrektor DGW i Dyrektor Generalny MI wskazali jako przyczynę braku możliwości wydatkowania przedmiotowych środków zmiany w harmonogramie realizacji projektu pn. „Ocena postępu prac we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem i przekazaniem raportu dla Komisji Europejskiej”.

(akta kontroli str. 2286-2290)

Umowa na realizację projektu „Ocena postępu prac we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem i przekazaniem raportu dla Komisji Europejskiej” została zawarta 2 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 2627-2652)

Dyrektor Generalny wyjaśnił m.in., że: „w ramach przedmiotowego projektu w dniu 7 lutego 2025 r. została wydana decyzja przez MF o zapewnieniu finansowania. Przedmiotowa decyzja dotyczyła zapewnienia finansowania na 2026 rok i opiewała na łączną kwotę 1 637 500 zł. Wnioskowanie o wydanie powyższej decyzji wynikało z konieczności zabezpieczenia środków w ramach planowanego wszczęcia postępowania przetargowego (...) jako przyczyny braku możliwości wydatkowania przedmiotowych środków wskazywano na zmiany w harmonogramie realizacji przedmiotowego projektu.”.

Minister 30 lipca i 11 grudnia 2025 r. wystąpił do Dyrektora Generalnego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z wnioskiem o przeniesienie wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich ujętych w planie finansowym środków europejskich na 2025 r., przeznaczonych na realizację tego zadania, z części 22 do części 39 ze względu na przesunięcie w czasie realizacji zadania, na które były zabezpieczone środki.

(akta kontroli str. 2314-2316, 2323-2340)

1.2.2 Wydatki budżetu środków europejskich - dysponent III stopnia

Opis stanu faktycznego

Wydatki środków europejskich planowane przez dysponenta III stopnia zostały opisane w stanie faktycznym dysponenta głównego, ponieważ były tożsame.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Minister zapewnił wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich zgodnie z planem finansowym po zmianach w 2025 r. Nie mniej jednak jako działanie nierzetelne i niecelowe NIK ocenia akceptowanie w MI kolejnych wniosków PGW WP o wypłatę transz dotacji podmiotowej bez uwzględnienia sukcesywnego wzrostu wysokości wolnych środków w 2025 r., którymi dysponowała jednostka dotowana. W sytuacji istniejącej nierównowagi budżetowej istotne było dofinansowanie działalności bieżącej PGW WP wyłącznie w niezbędnym zakresie, z racji na ochronę interesu budżetu państwa.

Badanie próby wydatków⁶⁴ MI (dysponenta III stopnia) w wysokości 59 462,3 tys. zł, tj. 71,5% wydatków ogółem (83147,5tys. zł), wykazało, że dokonano ich z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. W badanej próbie nie stwierdzono niegospodarnego i niecelowego wydatkowania środków.

Szczegółowe badanie wykorzystania środków z rezerw celowych budżetu państwa zwiększających limit wydatków w części 22 nie wykazało nieprawidłowości.

W zakresie wydatków Ministerstwa (dysponenta III stopnia) na szkolenia nie stwierdzono wydatków niecelowych. Wszystkie szkolenia zrealizowane przez MI w roku 2025 w części 22 mieściły się w zakresie określonym w planie szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji pracowników MI. Wydatki poniesiono na szkolenia o tematyce odpowiadającej zadaniom merytorycznym komórek organizacyjnych, zakresom obowiązków oraz indywidualnym planom rozwoju pracowników. Przeszkolono 119 pracowników w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. Płatności za szkolenia były realizowane terminowo, a wydatki klasyfikowano w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej.

W MI nie zidentyfikowano i nie ujęto w „Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 rok” ryzyka w odniesieniu do sprawowanego nadzoru nad PGW WP, w tym dotyczących realizacji celów i zadań wykonywanych przez tę jednostkę. Minister miał wiedzę o materializacji ryzyka i wystąpieniu jego skutków, a mimo to nie uwzględnił ryzyka w Rejestrze ryzyk kluczowych MI na 2025 rok. Tym samym nie dochował standardu kontroli zarządczej określonego w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. B „Cele i zarządzanie ryzykiem” w pkt. 7 „Identyfikacja ryzyka”.

Minister w ramach sprawowanego nadzoru nad PGW WP nie zapewnił skutecznej i efektywnej realizacji zadań związanych z terminowym wydawaniem przez PGW WP pozwoleń

⁶⁴ Doboru próby dokonano za pomocą metody MUS – zbadano sześć wydatków.

wodnoprawnych na mocy specustaw⁶⁵. Tym samym nie dochowano standardów kontroli zarządczej określonych w części II. „Standardy kontroli zarządczej” lit. C „Mechanizmy kontroli” w pkt. 11 „Nadzór” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Wyżej wymienione postępowanie należy uznać za nierzetelne.

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

2.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 22- Gospodarka wodna i sprawozdań jednostkowych MI (dysponenta III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb- 28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone terminowo przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i dysponent III stopnia).

W dniu 31 marca 2026 łączne sprawozdanie Rb-28 i Rb-BZ1 za 2025 r., objęte badaniem, zostały skorygowane w związku ze skorygowanymi sprawozdaniami dysponenta III stopnia (urzędu obsługującego Ministra). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych urzędu obsługującego Ministra były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, przy czym związku z wykryciem przez NIK nieujęcia operacji gospodarczych na kwotę 2 tys. zł w księgach rachunkowych roku budżetowego 2025 sporządzono korekty sprawozdań jednostkowych Rb-28 oraz RB-BZ1.

Biorąc pod uwagę stwierdzoną nieprawidłowość NIK zauważa, że stosowany system kontroli zarządczej nie w pełni zapewniał prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

⁶⁵ Ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199); 2 Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze zm.; ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1222); ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 285).

Skorygowane sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 2438-2623)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Księgi rachunkowe dysponenta części 22 - Gospodarka wodna prowadzone były w 2025 r. przez DBI, natomiast dysponenta części 22 III stopnia przez Biuro BAF. Polityka rachunkowości została opracowana jako jeden dokument dla wszystkich części budżetowych obsługiwanych przez Ministra, oddzielnie w ramach dysponenta części i dysponenta środków budżetu państwa III stopnia.

Zasady rachunkowości dysponenta III stopnia, które poddano kontroli spełniały wymogi określone w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁶, określały m.in.: metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, wykaz kont księgi głównej oraz zasady klasyfikacji zdarzeń. W dokumentacji opisano również system służący ochronie danych i ich zbiorów oraz system finansowo-księgowy do prowadzenia ksiąg rachunkowych w Ministerstwie dysponenta części budżetowych 21, 22, 39, 69.

Dane bilansu zamknięcia za 2024 r. dysponenta III stopnia części 22 zostały prawidłowo wprowadzone do ksiąg rachunkowych, jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2025 r. Zapisy kont księgowych i dzienników były zgodne z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2024 r.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych części 22 dysponenta III stopnia MI przeprowadzono na próbie zapisów księgowych o łącznej wartości 102 689,3 tys. zł, w tym wylosowanych za pomocą narzędzia informatycznego „Pomocnik kontrolera” metodą MUS ośmiu pozycji wydatków łącznie na 59 462,3 tys. zł. Próba ta została uzupełniona wyselekcjonowanymi na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych siedmioma pozycjami wydatków dotyczącymi kar umownych w wysokości 1,5 tys. zł i 39 pozycjami w wysokości 2061,2 tys. zł z wykonania dochodów. Następnie metodą celową wybrano 10 pozycji łącznie na 40 935,5 tys. zł- zobowiązań i 10 pozycji łącznie na 226,8 tys. zł należności oraz zapisy księgowe w okresach rozliczeniowych za luty i styczeń 2026 r. na łączną kwotę 2 tys. zł

Analiza zbioru zapisów księgowych dysponenta III stopnia ujętych w okresach rozliczeniowych styczeń i luty 2026 r. wykazała, że trzy zapisy dotyczące rozliczeń kosztów podróży, złożone przez DGW dla członków Państwowej Rady Gospodarki Wodnej za rok 2025, na łączną kwotę 2 tys. zł zostały ujęte w księgach rachunkowych w innym okresie sprawozdawczym niż okres, w którym wystąpiła ta operacja (szczegółowy zapis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 2242-2283, 2403-2404, 2659-2676)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

⁶⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

1. Główna Księgowa BAF ujęła w księgach rachunkowych trzy (z 77) zapisy operacji gospodarczych objęte badaniem, na kwotę 2 tys. zł, w innym okresie sprawozdawczym niż okres, w którym wystąpiła ta operacja, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Regulacja zawarta w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości nakłada obowiązek wprowadzania do ksiąg rachunkowych każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym, na podstawie dowodów księgowych. Badanie w ramach kontroli ksiąg rachunkowych - księgowania za miesiące styczeń i luty 2026 r. wykazało ujęcie w księgach rachunkowych 2026 r. trzech zobowiązań z tytułu kosztów podróży odbytych w czerwcu i grudniu 2025 r. dla Członków Państwowej Rady Gospodarki Wodnej⁶⁷ (osób nie będących pracownikami MI).

Dyrektor DGW wyjaśniła, iż rozliczenia członków PRGW, przekazała do BAF MI dopiero w styczniu i lutym 2026 r. Poinformowała, że członkowie PRGW nie są pracownikami MI i nie zawsze Sekretarz PRGW ma wpływ na terminowe przekazywanie przez członków prawidłowo wypełnionych formularzy dotyczących rozliczenia delegacji. Ponadto formularze delegacji były przekazywane wcześniej do BAF, ale zawierały błędy i wymagały poprawek, co również miało wpływ na ich przekazanie dopiero na początku 2026 r.

Główna Księgowa BAF wyjaśniła, iż operacje gospodarcze z roku 2025 były księgowane do roku 2026, ponieważ w przypadku osób, które nie są pracownikami, nie są wypłacane zaliczki, wobec tego sprawa do czasu przekazania dokumentów rozliczeniowych pozostaje poza BAF. Dowody ze stycznia i lutego na kwotę łączną 2 tys. zł zaksięgowano do kosztów roku bieżącego, tj. 2026 r. Ponadto wyjaśniła, że „(...) po przeprowadzeniu pogłębionej analizy sposobu ujęcia rozliczeń przekazanych do BAF w 2026 r., w celu pełnego odzwierciedlenia operacji gospodarczych dokonano korekty księgowania polegających na ujęciu kosztów z ww. dokumentów pod datą 31.12.2025”, co oznacza, że nieprawidłowość została usunięta do czasu zakończenia kontroli.

W trakcie trwania kontroli, tj. 31 marca 2026 r., łączne i jednostkowe sprawozdanie Rb -28⁶⁸ za rok 2025 z wykonania planu wydatków budżetu państwa i RB-BZ1⁶⁹ roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym zostały skorygowane o kwotę 2 tys. zł.

(akta kontroli str. 2378-2400, 2403-2404)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne łączne sprawozdania budżetowe za 2025 r. oraz sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) w części 22 oraz analogiczne sprawozdania jednostkowe dysponenta III stopnia sporządzone w Ministerstwie, sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez Ministra (dysponenta części 22) na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i MI – urzędu obsługującego Ministra). Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdanie w zakresie operacji finansowych

⁶⁷ Dalej: „PRGW”.

⁶⁸ Korekta w rozdziale 75001 paragraf 4300 wynika z ujęcia do 2025 roku zobowiązań z tytułu kosztów podróży osób niebędących pracownikami MI które wpłynęły do BAF w roku 2026.

⁶⁹ Korekta w kolumnie 12 Zobowiązania w zakresie działania – „12.05.01.01 Planowanie i koordynacja w gospodarowaniu wodami” – kwota wynika z ujęcia do 2025 roku zobowiązań z tytułu kosztów podróży osób niebędących pracownikami MI które wpłynęły do BAF w roku 2026.

w zakresie części 22, sporządzone w MI, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz zostały sporządzone w terminach określonych rozporządzeniami MF.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzenie ksiąg rachunkowych. Nieprawidłowe ujęcie trzech (z 77 objętych badaniem) operacji gospodarczych na kwotę 2 tys. zł w księgach rachunkowych 2026 r. zamiast 2025 r. za względu na skalę i wagę nieprawidłowości nie miały wpływu na ostateczną ocenę ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie pełnej identyfikacji ryzyka dla celów i zadań planowanych do realizacji w danym roku budżetowym i bieżące jego aktualizowanie.
2. Zapewnienie dotowania ze środków budżetowych rzeczywistych potrzeb PGW WP w zakresie działalności bieżącej przy uwzględnieniu danych dotyczących aktualnej sytuacji finansowej tej jednostki.
3. Zapewnienie skutecznego nadzoru nad PGW WP w zakresie terminowej realizacji przez tę jednostkę zadań polegających na wydawania pozwoleń wodnoprawnych na podstawie specustaw.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁷⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

⁷⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2026 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Sylwiusz Królak

/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonała:

Agnieszka Kołakowska
p.o. wicedyrektor
Departamentu Zasobów Naturalnych
w Najwyższej Izbie Kontroli
/podpisano elektronicznie/